

ความรู้ : ดัชนีราคาผู้บริโภค

1. ดัชนีราคาผู้บริโภคคืออะไร

- ดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกโดยเฉลี่ยที่ผู้บริโภคจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวนหนึ่ง ณ เวลาหนึ่ง ๆ เทียบกับปีฐาน

2. ประโยชน์ของดัชนีราคาผู้บริโภคมีอะไรบ้าง

- วัดภาวะเงินเฟ้อของประเทศ (Inflation)
- วัดค่าครองชีพ (Cost of Living)
- ปรับราคาและค่าจ้าง
- ปรับบัญชีรายได้ประชาชาติ (ให้เป็นราคาคงที่)
- ใช้ในการคิดค่าชดเชยต่าง ๆ

3. นำหนักในดัชนีราคาผู้บริโภคคืออะไร ได้มาจากไหน

- นำหนักคือการกำหนดความสำคัญของสินค้าแต่ละชนิด ได้มาจากการสำรวจค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ซึ่งสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

4. ปีฐานคืออะไร

- ปีที่กำหนดให้ดัชนีมีค่าเท่ากับ 100

5. ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน หรือ Core CPI ต่างจากดัชนีราคาผู้บริโภคชุดทั่วไปที่เป็น Headline CPI อย่างไร

- ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐานคือดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปที่หักสินค้าในหมวดอาหารสดและพลังงานออก เนื่องจากมีความผันผวนในระยะสั้นอันเนื่องมาจากปัจจัยด้านฤดูกาล และอยู่นอกเหนือการควบคุมของนโยบายการเงิน

6. อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) คืออะไร

- อัตราเงินเฟ้อคือภาวะที่ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือภาวะที่ค่าเงินที่แท้จริงลดลงอย่างต่อเนื่อง

7. อัตราเงินเฟ้อที่คำนวณจากดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน เรียกว่า

- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core Inflation)

8. โครงสร้างดัชนีราคาผู้บริโภคในปัจจุบันแบ่งออกเป็นกี่หมวดใหญ่

- โครงสร้างดัชนีราคาผู้บริโภคในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 7 หมวดใหญ่ ได้แก่
 - 1) หมวดอาหารและเครื่องดื่ม
 - 2) หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า
 - 3) หมวดเคหสถาน
 - 4) หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล
 - 5) หมวดพาหนะการขนส่งและการสื่อสาร
 - 6) หมวดการบันเทิง การอ่านและการศึกษา
 - 7) หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

9. ลักษณะครัวเรือนเป้าหมายของดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศในปัจจุบัน คือ

- ปีฐาน $2541 = 100$
- จำนวนสมาชิกต่อครัวเรือน (คน) $2 - 6$
- รายได้ของครัวเรือน (ต่อเดือน) $6,000 - 43,000$
- รายได้ไม่เป็นตัวเงิน น้อยกว่า 30%
- ครอบคลุมพื้นที่ (ที่ตั้งครัวเรือน) เขตเทศบาล

10. ขั้นตอนการจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค

1. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย
2. สำรวจค่าใช้จ่ายของกลุ่มเป้าหมาย
3. จัดทำโครงสร้างดัชนี (รายการสินค้า และน้ำหนัก)
4. คัดเลือกแหล่งที่เก็บข้อมูล
5. คัดเลือกตัวอย่างสินค้า
6. การจัดเก็บข้อมูลราคา (ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ)
7. การคำนวณดัชนี

11. สูตรที่ใช้ในการคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคในปัจจุบันคือ

- สูตรลาสเปร์ (Laspeyres)

12. ถ้าดัชนีเดือนของปี 2545 - 2546 เป็นดังนี้

	พ.ค.45	เม.ย.46	พ.ค.46	ม.ค.-พ.ค. 45	ม.ค.-พ.ค. 46
ดัชนี	1043	105.9	106.3	103.8	105.7

จงคำนวณหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีในเดือน พ.ค.46

- เทียบเดือนก่อนหน้า (พ.ค.46/เม.ย.46)
$$= [(106.3-105.9) / 105.9] * 100 = 0.4 \%$$
- เทียบเดือนเดียวกันปีก่อน (พ.ค.46/พ.ค.45)
$$= [(106.3-104.3) / 104.3] * 100 = 1.9 \%$$
- ปี 2546 เทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน (ม.ค.-พ.ค.46/ม.ค.-พ.ค.45)
(อัตราเงินเฟ้อ)
$$= [(105.4-103.8) / 103.8] * 100 = 1.8 \%$$

13. ถ้าเลขดัชนี ปี 2546 เท่ากับ 125 โดยให้ปี 2541 เป็นปีฐาน (ดัชนีปี 2541= 100)

แล้ว ค่าเงินที่แท้จริงของเงิน 1000 บาท ในปี 2546 เมื่อเทียบกับปี 2541 เท่ากับ ?

- ค่าเงินที่แท้จริง 1000 บาท ในปี 2546 เมื่อเทียบกับปี 2541 เท่ากับ

$$= 1000 * (100/125) = 800 \text{ บาท}$$
